

Smule Lov, men i Kraft af selve din Oktrojpligt skal gøre, er at hæve Kronen til 70; naar du egentlig skulde hæve den til 100, er det saare lidt at forlange, at du skal hæve den til 70, og saa vist som du egentlig skulde holde den fast ved 100, skal du i alt Fald holde den fast ved 70. Jeg vilde være gaaet saa vidt at sige, at hvis Kronen ikke var blevet bragt op til 70 paa det Tidspunkt, vilde det være paa Tide, at denne Nationalbank blev afløst af en anden Seddelbank; thi Forudsætningen for, at man skulde have en saadan Seddelbank, uafhængig af den til enhver Tid siddende Regering og indskrænket til dette ene: at passe Landets Valuta uden at se til højre eller venstre, har allerede svigtet. Derfor var det for mig af den største Betydning, at Rigsdagen stod enig ved denne Lejlighed, og derfor har det ogsaa, saaledes som det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Piper) udtrykte det, været os en stor Skuffelse, at man fra de tre andre Partiers Side ikke vilde gøre nogen som helst Indrømmelse overfor vort Partis Standpunkt. Forhandlingerne kunde altsaa paa dette Stadium ikke komme videre end til at samle de 3 af de 4 Partier. Men man maa huske, at man derved giver Nationalbanken en vigtig secours i dette Øjeblik. Thi bag det konservative Parti, det være nu større eller mindre og uden Hensyn til, hvilken politisk Betydning man vil tillægge det, staar der samfundsmæssig set store Faktorer, saa Nationalbanken meget vel kan føle det, som den fik den Luft under Vingerne, som den efter min Mening ikke burde have i denne Sag.

Nu har den ærede Ordfører (Madsen-Mygdal) meget blidt antydnet, at han for sit Vedkommende ikke kunde gaa ind paa, at Told skulde have nogen valutamæssig Betydning, og deri giver jeg ham Ret. Jeg har før udtalt, og det gaar jeg ikke fra, at jeg deler ikke den paa Bjerget herskende Tro paa Handelsbalancen. Jeg tror ikke, at fordi man forbedrer Handelsbalancen, forbedrer man ogsaa Valutaen. Jeg tror oven i Købet, at der kan føres et videnskabeligt Bevis for, at den primære Aarsag til en Foringelse af Valutaen aldrig er at søge i en slet Handelsbalance, men altid i en Inflation. Men noget andet er, som jeg ogsaa har givet Udtryk for saavel i Skrift som i Tale, ogsaa fra denne Talerstol, at naar man har en uindløselig Valuta, en Papirvaluta, tør man ingenlunde sige, at Handelsbalancen er fuldstændig lige gyldig. Saa har det sin store Betydning, hvis man kunde støtte Nationalbanken. Man tør ikke nægte, at det vilde lette Op- gaven for Nationalbanken, hvis vi altid

havde en positiv Handelsbalance, og at det vil være noget vanskeligere for Nationalbanken at løse sin Opgave for saa vidt som og i de Tider, hvor Handelsbalancen er negativ. Jeg har derfor ikke alene paa ethvert Punkt kunnet følge mit Parti, men maa navnlig sige, at dette at tage Told er, synes jeg, ganske bortset fra alle Valutahensyn, det ene rigtige, naar man overhovedet skal bruge Penge. Men Toldsatserne er det eneste her i Landet, man ikke vil forhøje! Vi har en stor og fortræffelig Embedsstab og et fortræffeligt fungerende Maskineri i Toldvæsenet, og det vil ikke faa det mindste mere Arbejde, fordi der skal opkræves en højere Toldsats hist og her. Og hvorledes navnlig det Parti, som i sin Tid gennemførte Toldloven af 1908, og som dog maa have ment, at det Forhold mellem denne Lovs Satser og de Tidens Priser, som man da gennemførte, var det rigtige — hvorledes det kan modsætte sig, at dette Forhold retableres, forstaar jeg ikke, medmindre det i Hjertet mener, at den Neergaardske Toldlov var en ualmindelig slet Toldlov — ja, Gud ske Lov, at Omstændighederne og Tidens Forløb har bragt os bort fra denne Toldlov! I saa Fald forstaar jeg det, men hvis Partiet ellers har Respekt for sin store Toldpolitiker, saa maa det dog sige: det Forhold, det Beskyttelsesforhold f. Eks., der var mellem Priserne og Tolden den Gang, det er det rette — maaske skal det være lidt højere nu, fordi der er endnu vanskeligere Erhvervsforhold nu, men det er det, vi maa lægge til Grund.

Men idet jeg nu vender tilbage til den store Betydning — thi dette er jo dog kun det subsidiære —, som det vilde have, at alle Partier samlede om en Ordning, vil jeg gerne til syvende og sidst sige, at man har et fransk Ord, som siger: C'est le premier pas, qui coûte, det er det første Skridt, som koster, men se, nu er Situationen omvendt, nu er det det sidste Skridt, som koster. Skal denne Valutaordning sikres den Succès, uden hvilken den kan blive en skæbnesvanger Ulykke for Landet, saa er en enig Rigsdag nødvendig, og denne Opfattelse har jo ogsaa den højtærede Ordfører Gang paa Gang ikke alene sat et stort personligt Arbejde ind paa, men ogsaa givet Udtryk for her, saa jeg tør ikke opgive Haabet om, at det endnu skal kunne lykkes at tilvejebringe denne uomgængelig nødvendige Betingelse for Ordningens virkelige Succes.

P. J. Pedersen: De politiske Forhold i dette Land, saaledes som de bl. a.